

Joseph (Joop) Adam Drilsma is geboren in Den Haag op 22 december 1918 als zoon van Aaron Joseph Drilsma (1879-1942) en Roosje Boekbinder (1880-1943). Hij had een zus Anna (1907-1942).

In 1932 werd in Den Haag het initiatief genomen om binnen de joodse Vereniging Toneel Ontspanning Philantropie (T.O.P.) een Scoutinggroep op te richten. In januari 1933 werd de groep formeel geïnstalleerd als T.O.P.-groep (groep 28) binnen het district Den Haag van de NPV. Van de groep waren zowel jongens (welpen, padvinders en voortrekkers) als meisjes (meisjesgezellen) lid. De groep was actief in het district, deed mee aan districtswedstrijden en kreeg op een gegeven moment de beschikking over een eigen kampeerterrein. Er was veel contact met andere joodse groepen in Nederland. In *Ha'amoed; de Vuurzuil; veertien daagsch orgaan voor Joodsch Den Haag* staan regelmatig verslagen van hun activiteiten.

In 1933 wordt hij bij de verkenners als assistent patrouilleleider geïnstalleerd en aan het eind van het jaar haalt hij zijn EHBO diploma. Bij de viering van het tweejarig bestaan van de groep wordt hij samen met Elias de Lieme en Sally Wolff als patrouilleleider geïnstalleerd. Hij is patrouilleleider bij de Kievitenpatrouille. In 1936 is hij de eerste verkenners bij de groep die zijn Eerste klas insigne krijgt. Vlak daarna ontvangt hij de rood-witte koorden (12 insignes) en wordt kroonverkenners.

In 1936 werd een de Koning David Stam opgericht onder leiding van Oubaas Gompers en in januari 1937 werden Joop Drilsma, Ezra de Lieme en Leo van Beugen geïnstalleerd als voortrekker bij de stam.

Samen met medevoortrekkers Ezra de Lieme en Leo van Beugen nam hij als vrijwilliger deel aan de Wereld Jamboree. De Wereld Jamboree van 1937 in Vogelenzang was een hoogtepunt in de geschiedenis van de T.O.P.-groep. In totaal namen 48 leden deel aan dit evenement (24 verkenners met twee leiders; drie voortrekkers met één leider en veertien welpen met vier leid(st)ers). Naast de Haagse scouts namen ook de joodse scouts deel van de Berg stichting uit Laren (26

scouts), van de Iduna-groep (30 scouts) en de Mee-Avdoet le-Cheroet groep uit Groningen en van de Joodse groep uit Winschoten (15 scouts). Daarnaast waren op de Wereld Jamboree 55 Joodse padvinders uit Engeland en veertig padvinders uit Frankrijk aanwezig, die kampeerden op subkamp 1, 3 en 5. De verkenners van de T.O.P. groep waren ingedeeld in subkamp 9, Oranje. De voortrekkers

kampeerden op het voortrekkersterrein. De andere Nederlandse Joodse groepen stonden op subkamp 10, Woestduin. Hopman Salomon Cohen van de Berg-stichting zorgde voor het rituele voedsel en de stamleden van de T.O.P.-groep kregen de zorg voor het foerageren van de buitenlandse Joodse groepen op de Jamboree. De voedselverzorging verliep niet makkelijk doordat ze verspreid over het terrein stonden en de afstanden groot waren. Door bemiddeling van de oubaas Gompers kreeg de stam voor de foerage in de ochtenduren een vrachtauto ter beschikking.

In 1938 werd het vijfjarig jubileum van de groep gevierd. De naam van Joop als voortrekker gast staat op de oorkonde die ter gelegenheid van het jubileum gemaakt werd. Bij het jubileum van de groep kregen de drie voortrekkers de Jamboree medaille uitgereikt. Een jaar later was hij ploegleider bij de Stam.

De T.O.P. groep stopte, net als andere scoutinggroepen, met haar activiteiten door het verbod op Scouting door de bezetter in 1941. Veel leden van de groep overleefden de oorlog en de Jodenvervolgning niet.

Hij woonde aan het begin van de oorlog aan de Gerard Doustraat in Den Haag. De voortrekkers Joop Drilsma en Karel Simons kwamen terecht in kamp Westerbork. Vanuit hier gingen ze op 21 augustus 1942 met 1008 personen naar vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau. Daar zijn ze op 30 september 1942 vermoord.

Auschwitz was een concentratiekampcomplex dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door nazi-Duitsland rondom de Poolse stad Oświęcim (Duits: Auschwitz) in het geannexeerde deel van Polen werd opgezet. Auschwitz was het grootste van alle Duitse concentratiekampen en bestond aan het einde van de oorlog uit Auschwitz I (het basiskamp ten zuidwesten van de stad), Auschwitz II-Birkenau (het vernietigingskamp ten westen van de stad), Auschwitz III-Monowitz (een werkkamp ten oosten van de stad bij de IG Farben-fabriek) en tevens tientallen subkampen. Ongeveer 1,3 miljoen mensen werden naar Auschwitz gedeporteerd. Van hen zijn er ongeveer 1,1 miljoen om het leven gekomen; het grootste deel van de slachtoffers werd vergast. Van 1940 tot en met begin 1942 was het Auschwitz-complex voornamelijk een concentratiekamp; gevangenen kwamen om het leven door de combinatie van grove mishandeling, uitputting en ziekte. Vanaf het begin van 1942 tot oktober 1944 was de actieve massamoord op Joden net zo'n belangrijke functie van het complex.

Meer informatie

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindergroep in Den Haag \(1932-1941, 1945- ca. 1950\) –](#)

[Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Joseph Adam Drilsma \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Joseph Adam Drilsma \(joodsmonument.nl\)](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 3, 1933, no. 16, 29-12-1933 » 29 dec 1933 - Pag. 8 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 4, 1935, no 18, 25-01-1935 » 25 jan 1935 - Pag. 12 | Delpher](#)

[Haagsche courant » 20 jan 1936 - Art. 95 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 5, 1936, no. 21, 06-03-1936 » 06 maa 1936 - Pag. 11 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 6, 1937, no 16, 22-01-1937 » 22 jan 1937 - Pag. 13 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 8, 1939, no. 23, 21-04-1939 » 21 apr 1939 - Pag. 20 | Delpher](#)

[Haagsche courant » 02 feb 1938 - Art. 63 | Delpher](#)

[Joseph Adam Drilmsa - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](#)

[Auschwitz \(concentratiekamp\) - Wikipedia](#)

[Joods Historisch Museum \(jck.nl\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.